

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 2840/21

לפני : כבוד המשנה לנשיאה נ' הנדל
כבוד השופט ג' קרא
כבוד השופט ע' גרוסקופף

המערערים : 1. עו"ד גיא גיסין – בתפקידו כנאמן להגשת תביעות מטעם מחזיקי אגרות החוב ומטעם משקיעים פרטיים של Brookland Upreal Limited
2. עו"ד רון הדסי – בתפקידו כבעל התפקיד בהליכי חדלות הפירעון של Brookland Upreal Limited

נ ג ד

המשיבה : 1. Deloitte – בריטמן זהר אלמגור ושות', רואי חשבון
משיבים פורמליים : 2. בועז גלעד
3. אסף פיטוסי
4. דוד גולדברגר
5. אייל אריה יגב
6. אבירם דוויק
7. חנה פרי-זן
8. אביב אברהם רופל
9. מרק ליכטין
10. מילנה שניצר רטפן
11. אלון רסקי
12. נועה מתיתיהו פורן
13. AIG Europe

ערעור על פסק דינה של המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי תל אביב-יפו מיום 29.3.2021 בת"א 29520-08-20 שניתן על ידי כב' השופט מגן אלטוביה

תאריך הישיבה : י"ד בחשוון התשפ"ב (20.10.2021)

בשם המערערים : עו"ד יעל הרשקוביץ ; עו"ד אמיר פז

בשם המשיבה 1 : עו"ד ד"ר גיל אוריון ; עו"ד יאנה רבינוביץ ; עו"ד טיראן ששון

בשם המשיב הפורמלי 3 : עו"ד קרן רייכבך סגל ; עו"ד גיא אידו

בשם המשיבים הפורמליים 5- עו"ד גיא נאמן; עו"ד ענבל אלקיים; עו"ד שחר
: 4 בנזנו

בשם המשיב הפורמלי 6 : עו"ד זיו עירוני

בשם המשיבים הפורמליים עו"ד רענן קליר; עו"ד אפרת רוזנר; עו"ד תומר
: 11-7 שקד

בשם המשיבה הפורמלית 12 : עו"ד יהודה רוזנטל; עו"ד ורד וורמסר

פסק-דין

השופט ע' גרוסקופף:

האם ניתן במסגרת הליכי חדלות פירעון לרכז עילות תביעה בנזיקין העומדות לנושים בידיו של "נאמן תביעות", וזאת באמצעות מנגנון המחאת זכויות שנקבע במסגרת הסדר נושים שנערך על פי סעיף 350 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן: חוק החברות)? שאלה זו, אשר ניתן היה לסבור כי הוכרעה זה מכבר, שבה והתעוררה בעקבות ההחלטה נשוא הערעור דנן. להלן אבהיר את הטעמים בעטיים יש להשיב על שאלה זו בחיוב, ובהתאם להורות על קבלת הערעור.

תמצית הרקע העובדתי הרלוונטי

1. ביום 13.8.2020 הגישו המערערים, עו"ד גיא גיסין – נאמן להגשת תביעות מטעם מחזיקי אגרות חוב ומשקיעים פרטיים של חברת Brookland Upreal Limited (להלן: עו"ד גיסין או נאמן התביעות ו-החברה או החברה שבפירוק, בהתאמה), ועו"ד רון הדסי – בעל התפקיד בהליכי חדלות הפירעון של החברה שבפירוק (להלן: עו"ד הדסי, ויחד עם עו"ד גיסין, יכוננו: בעלי התפקיד), תביעה כספית בסכום של 100 מיליון ש"ח (לצורכי אגרה) נגד שורה של גורמים אשר היו מעורבים בהתנהלותה של החברה שבפירוק, ובהם גם המשיבה 1, Deloitte – בריטמן זהר אלמגור ושות', רואי חשבון (להלן: רואי החשבון), אשר שימשה כרואה החשבון המבקר של החברה בתקופה הרלוונטית (להלן: תביעת בעלי התפקיד).

2. במסגרת תביעתם האמורה, כללו בעלי התפקיד עילות תביעה משני סוגים: הסוג האחד, עניינו בעילות תביעה של החברה שבפירוק כלפי הגורמים השונים, וזאת מכוח מעמדו של עו"ד הדסי כבעל התפקיד בהליכי חדלות הפירעון של החברה; הסוג השני –

הוא העומד במוקד הערעור שלפנינו – עניינו בעילות תביעה של נושי החברה שבפירוק, לרבות מחזיקי אגרות חוב של החברה, וזאת מכוח המחאת זכויות התביעה של הנושים לעו"ד גיסין, אשר נכללה בהסדר הנושים שאושר על ידי בית המשפט של חדלות פירעון ביום 4.8.2020 (פר"ק 10906-12-18. כב' השופטת איריס לושי-עבודי) (להלן: מנגנון המחאת הזכויות, הסדר הנושים ו-תיק הפירוק, בהתאמה). עילות התביעה נגד רואי החשבון משתייכות, רובן ככולן, לסוג השני – דהיינו עילות תביעה של נושי החברה, אשר כאמור הומחו לעו"ד גיסין כנאמן תביעות במסגרת הסדר הנושים.

3. ביום 31.12.2020 הגישו רואי החשבון בקשה לסילוק על הסף של התביעה נגדם (להלן: בקשת הסילוק). בקשה זו נסמכה על שני ראשים: ראשית, כעניין עובדתי, טענו רואי החשבון כי מנגנון המחאת הזכויות כלל לא אושר על ידי בית המשפט של חדלות פירעון. לעניין זה, מפנים רואי החשבון להחלטה מאוחרת יותר שניתנה בתיק הפירוק, אשר פרטיה יובאו בהמשך. שנית, כעניין משפטי, נטען כי כלל לא ניתן להמחות זכויות תביעה בנזיקין, וזאת בשל הוראת סעיף 22 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] (להלן: פקודת הנזיקין), לפיה "הזכות לתרופה בשל עוולה, וכן החבות עליה, אינה ניתנת להמחאה אלא מכוח הדין".

4. ביום 29.3.2021, בהחלטה קצרצרה, הכוללת שני עמודים בלבד, קיבל בית המשפט המחוזי (כב' השופט מגן אלטוביה) את בקשת הסילוק, והורה על מחיקת התביעה נגד רואי החשבון. החלטה זו ניתנה על בסיס הטיעון המשפטי בלבד, קרי על יסוד התפיסה לפיה מבחינה משפטית כלל לא ניתן לקבוע בהסדר נושים מנגנון המחאת זכויות המרכז את התביעות הנזיקיות העומדות לנושי חברה המצויה בהליכי חדלות פירעון בידי נאמן תביעות, וזאת בהינתן ההגבלה על המחאת זכויות נזיקיות הקבועה בסעיף 22 לפקודת הנזיקין.

החלטה זו היא המצויה במוקד הערעור שלפנינו, אשר הוגש על ידי בעלי התפקיד.

5. להשלמת התמונה, יצוין כי ביני לביני, ביום 25.3.2021 הגישו המשיבים הפורמאליים 3-13 (אשר כיהנו במועדים שונים כנושאי משרה בחברה שבפירוק ונתבעו לצדם של רואי החשבון בתביעת בעלי התפקיד. להלן: נושאי המשרה) הודעת צד ג' נגד רואי החשבון. במסגרת ההודעה, נטען כי לאור מעמדם ומומחיותם של רואי החשבון, נושאי המשרה היו רשאים להסתמך על עצתם ועל חוות דעתם, כפי שאכן עשו, וזאת לרבות בסוגיות המצויות במוקד תביעת בעלי התפקיד. משכך, הרי שכל שתקבלנה

טענות בעלי התפקיד נגד נושאי המשרה, יש לחייב את רואי החשבון לשפותם במלוא הסכומים בהם יחויבו.

דיון והכרעה

6. הערעור שלפנינו מחייב דיון בשתי רמות: ראשית, עלינו לבחון, כעניין עובדתי-פרטני, האם אושר על ידי בית המשפט של חדלות פירעון מנגנון המחאת זכויות הנושים לעו"ד גיסין כנאמן התביעות במקרה דנן; שנית, יש להכריע, כעניין משפטי-עקרוני, האם יש תוקף משפטי למנגנון הנקבע במסגרת הסדר נושים הנערך על פי סעיף 350 לחוק החברות, אשר במסגרתו מומחות זכויות התביעה של הנושים, כולם או מקצתם, ל"נאמן תביעות". אפנה כעת לבחינת שאלות אלה כסדרן.

המישור העובדתי-פרטני: האם ניתן אישור בית המשפט של חדלות פירעון למנגנון המחאת הזכויות לנאמן התביעות במקרה דנן?

7. כמפורט לעיל, אין חולק כי בהסדר הנושים שנערך במסגרת הליכי הפירוק של החברה נכלל גם מנגנון המחאת זכויות. כך, מורה סעיף 5.1 להסדר הנושים כדלקמן:

עם כניסתו לתוקף של הסכם זה... כל אחד מבין מחזיקי האג"ח והמשקיעים הפרטיים... ימחה את מלוא זכויות התביעה שיש לו, ידועות ו/או בלתי ידועות, בגין כל עילה הקשורה ו/או הנובעת מאגרות החוב ו/או משטרי הנאמנות ו/או מהפרויקטים ו/או כלפי מי מחברות הקבוצה, כנגד כל גורם שהוא (לרבות זכויות התביעה כנגד בעלי המניות ו/או דירקטורים ו/או נושאי המשרה ו/או נותני שירותים חיצוניים של [החברה] בעבר ובהווה וכלפי חברת הביטוח שביטחה את נושאי המשרה בפוליסת דירקטורים ונושאי משרה), לנאמן התביעות... (ההדגשות הוספו).

הסדר הנושים ממשיך וקובע, בסעיפים 5.2-5.7, הוראות שונות ביחס למנגנון המחאת הזכויות ומימושו, ובכלל זאת: פרק הזמן בו יכול נאמן התביעות לממש את זכויות התביעה שהומחו לו (אשר לאחריו פוקעת המחאת הזכויות והנושים יכולים לממשן באופן עצמאי); אופן הפעלת שיקול דעתו של נאמן התביעות ביחס לפתיחת הליכים משפטיים; הנשיאה בעלויות ניהול התביעות; אופן חלוקת הסכומים שיתקבלו במסגרת התביעות; וכיוצא בזאת.

8. כך גם, אין חולק כי הסדר הנושים קיבל את אישורו של בית המשפט המחוזי במסגרת פסק דינו בתיק הפירוק מיום 4.8.2020 (להלן: פסק הדין המאשר). בפסק הדין המאשר אף כלולה התייחסות מפורשת למנגנון המחאת הזכויות, אשר מבהירה כי המחאת זכויותיהם של חלק מהנושים (מחזיקי אגרות החוב) לנאמן התביעות אושרה כבר במסגרת החלטות קודמות מהימים 28.5.2019 ו-17.6.2019, אשר הפכו חלוטות (ראו פסקה 11 לפסק הדין המאשר). מן האמור עולה כי מנגנון המחאת הזכויות קיבל לכאורה את אישור בית המשפט של חדלות פירעון, וזאת לכל המאוחר במועד מתן פסק הדין המאשר ביום 4.8.2020.

9. חרף האמור, טוענים רואי החשבון כי מנגנון המחאת הזכויות לא אושר על ידי בית המשפט של חדלות פירעון. טענתם זו נסמכת על החלטה נוספת שניתנה במסגרת תיק הפירוק (השופטת לוי-עבודי) ביום 12.8.2020 (להלן: ההחלטה המאוחרת), ואשר לשיטתם מבטלת את אישור מנגנון המחאת הזכויות. ההחלטה המאוחרת ניתנה ביחס לבקשה חסויה שהגישו בעלי התפקיד לאישור הגשת התביעה בה עסקינן (הבקשה חסויה על מנת שלא לחשוף את פרטיה בטרם עת לנתבעים הפוטנציאליים, ועל מנת שלא יוכלו להיבנות מהדיון בבקשה לאישורה). במסגרת החלטה זו, נתן בית המשפט דעתו גם להתייחסויות שהתקבלו לגבי הבקשה החסויה, בין היתר מצד הכונס הרשמי, אשר העלו ספק ביחס לתוקפו המשפטי של מנגנון המחאת הזכויות. וזו לשון ההחלטה המאוחרת, בחלקיה הרלוונטיים:

באשר להמחאת זכויות התביעה, אכן בהחלטתי מיום 4.8.2020 אושר הסדר נושים, במסגרתו אף אושרה באופן עקרוני המחאת זכויות התביעה לנאמן התביעות, בהתחשב בכך כי המחאת זכויות תביעה אינה אסורה בדין. עם זאת, אישור עקרוני זה ניתן טרם הונח בפניי כתב התביעה נשוא הבקשה דנן. עיון בעמדת הכנ"ר מעלה כי אכן קיים קושי בהמחאת זכויות תביעה נזיקיות להבדיל מזכויות תביעה אחרות הכללות בכתב התביעה אותו מבקש נאמן התביעות להגיש, ואילו הבהרת בעל התפקיד בהקשר זה הינה בבחינת הנחת המבוקש (סעיף 5). מכל מקום, מדובר אף בבקשה חסויה ומטבע הדברים אף טרם נשמעו עמדות כל הצדדים העלולים להיפגע ממנה.

עם זאת, ועל מנת שלא לגרום לנזק בלתי הפיך לנושים ובשל סד הזמנים הדחוק, אני נעתרת לבקשה בכפוף לדין.

אין בכך כדי לקבוע מסמרות ואין בכך כדי לגרוע מזכותם של מי מהצדדים להעלות בהמשך טענות בעניין המחאת הזכויות הנזיקיות, ולאחר שיישמע טיעון מטעם כל הצדדים, ניתן יהיה להכריע בעניין זה.

נראה כי על בעל התפקיד לשקול צירופה של החלטה זו או תמציתה לתביעה, על מנת לאפשר לצדדים להעלות טיעוניהם.

10. אכן, ניסוחה של ההחלטה המאוחרת אינו מיטבי, ואולם עיון מדוקדק בה על רקע הנסיבות בהן ניתנה, מביא למסקנה כי לא ניתן לראות בה משום ביטול של מנגנון המחאת הזכויות. נהפוך הוא, בהחלטה זו בית המשפט של חדלות פירעון מאשר את הגשת תביעת בעלי התפקיד ("בשל טד הזמנים הדחוק, אני נעתרת לבקשה"), על מכלול מרכיביה, ובכך מאשר את מנגנון המחאת הזכויות. את ההסתייגויות שמוסיף בית המשפט לאשרור האמור ("בכפוף לדין"; "אין בכך כדי לגרוע מזכותם של מי מהצדדים להעלות בהמשך טענות בעניין המחאת הזכויות הנזיקיות..."), יש לקרוא כמיועדות לשמר את זכויות הנתבעים על פי כתב התביעה שאושר (ובכללם רואי החשבון) להעלות טענות נגד המחאת הזכויות במסגרת ההליך הקונקרטי (דהיינו, במסגרת התביעה שהוגשה על פי אישור בית המשפט של חדלות פירעון). לשון אחר, בית המשפט של חדלות פירעון אך ביקש להותיר פתח לנתבעים להתנגד למנגנון המחאת הזכויות על בסיס הטענות המשפטיות-עקרוניות שהעלו רואי החשבון ביחס להמחאת זכויות נזיקיות.

זאת ועוד, נראה כי בהחלטתו המאוחרת כיוון בית המשפט של חדלות פירעון לכך שהדיון בטענות ביחס להמחאת זכויות נזיקיות לא יעשה לפניו, אלא לפני בית המשפט שידון בתביעת בעלי התפקיד גופה (כפי שאכן ארע הלכה למעשה). ראייה לכך ניתן למצוא בהערתו של בית המשפט בשולי החלטתו, לפיה יש לשקול את צירופה של החלטה זו לתביעת בעלי התפקיד, כדי לאפשר לצדדים להעלות את טענותיהם לעניין זה. ואולם, פשיטא כי בית המשפט הדן בתביעה אינו מוסמך להחליט האם יש מקום, כעניין עובדתי-פרטני, לאשר מנגנון המחאת הזכויות, שהרי עניין זה מצוי בסמכותו של בית המשפט של חדלות פירעון. ממילא, אין מנוס מהמסקנה שהטענות אותן ביקש בית המשפט של חדלות פירעון לשמר לצדדים "להעלות בהמשך" הן טענות הנוגעות למישור המשפטי-עקרוני בלבד.

11. לסיכום עניין זה, בית המשפט של חדלות פירעון אישר בפסק דינו מיום 4.8.2020 את מנגנון המחאת הזכויות, וההחלטה המאוחרת מיום 12.8.2020 מאשררת אישור זה (בכך שהיא מאשרת את הגשת תביעת בעלי התפקיד). זאת היא עושה תוך שמירת זכויות הצדדים לטעון נגד המנגנון במישור המשפטי-עקרוני, אך לא במישור העובדתי-הפרטני. הואיל וטענות מן הסוג המשפטי-עקרוני אכן הועלו על ידי רואי החשבון, ואף התקבלו על ידי בית המשפט קמא, נעבור כעת לבחינתן.

המישור המשפטי-עקרוני: האם יש תוקף משפטי למנגנון המחאת הזכויות שנקבע בהסדר נושים?

12. בפתח הדברים, ציינתי כי ניתן היה לסבור שהשאלה בה עסקינן – האם ניתן להמחות זכויות תביעה בנוזיקין לנאמן תביעות במסגרת הסדר נושים – כבר הוכרעה במשפטנו. הטעם לכך הוא שמנגנון שכזה הוכר בעבר במספר לא מבוטל של תביעות שהוגשו על ידי בעלי תפקיד בהליכי חדלות פירעון, ובכלל זה בהליך שהתנהל לפניי בבית המשפט המחוזי, והסתיים בפסק דינו של בית משפט זה. כוונתי להתדיינות האזרחית בעניין פלד-גבעוני, במסגרתה הוגשה תביעה נגד בעלי השליטה לשעבר, דירקטורים ונושאי משרה לשעבר בקבוצת חברות שעמדה במוקד אותו הליך. בדומה לענייננו, הוגשה התביעה בעניין פלד-גבעוני על ידי בעל תפקיד (הנאמן על הסדר הנושים שנערך במסגרת הליכי חדלות הפירעון של החברות), אשר לו הומחו זכויות התביעה של בעלי המניות מקרב הציבור, ובכללן זכויות תביעה בנוזיקין ובגין הפרת חובות אמון, וזאת בהתאם להסדר הנושים שאושר באותו עניין על ידי בית המשפט של חדלות פירעון. גם שם הגישו הנתבעים בקשות לסילוק התביעה על הסף, בין השאר בהתבסס על הטענה בה עסקינן – לפיה לא ניתן להמחות לנאמן תביעות זכויות תביעה בנוזיקין נוכח הוראת סעיף 22 לפקודת הנזיקין. בהחלטתי בבקשות לסילוק על הסף מיום 16.12.2010, שניתנה במסגרת ת"א (מרכז) 8746-10-09 הנאמן על הסדר הנושים של חברת אפקון תעשיות בע"מ נ' פויכטנגר (לעיל ולהלן: עניין פלד-גבעוני), דחיתי טענה זו, תוך ציון הדברים הבאים:

המגבלה על המחאת זכויות תביעה בנוזיקין היא ירושה שקיבלנו מהדין האנגלי, והיא משקפת תפיסה הרואה "בעין רעה התערבותו של זר ביחסים המשפטיים שבין המזיק לבין הניזוק" (אהרון ברק, דיני הנזיקין – תורת הנזיקין הכללית (בעריכת גד טדסקי, תשל"ז) 667 (להלן: "ברק, דיני נזיקין"). תפיסה זו אינה מקובלת עוד במשפט הישראלי, אולם הוראת סעיף 22 לפקודת הנזיקין עודנה עומדת על מכונה, ואין מנוס מלכבדה, תוך ראיית הסלידה ממיסחור תביעות נזיקיות כשיקול העומד ביסודה (שם, בע' 667-669). עם זאת, מן הראוי לצמצם בפרשנותה של הוראה זו, ולמזער את השלכותיה (לעמדה שלפיה הסעיף "מיושן וחסר הגיון", ומן הראוי לרוקנו מתוכן, ראו שלום לרנר, "המחאת חיובים" דיני חיובים – חלק כללי (בעריכת דניאל פרידמן, תשנ"ד) 21, 94-96; שלום לרנר, המחאת חיובים (תשס"ב) 229-244). כך נהגה הפסיקה, כאשר קבעה כי הגם שלא ניתן להמחות את התביעה הנזיקית עצמה, אין מניעה להמחות את הזכות לפירותיה (ראו ע"א 456/71 פילוסוף נ' מדינת ישראל, פ"ד כה(2) 604 (1971) (להלן: "עניין פילוסוף"). כך ראוי לנהוג גם בענייננו, משבאים אנו לבחון האם במסגרת הסדר נושים

ניתן להורות על המחאת זכויות תביעה של החברה ובעלי המניות לנאמן כדי שיממש[ן] ויחלק[ן] בהתאם להסדר שאושר על ידי בית המשפט של חדלות פירעון.

ההכרה בכוחו של בית משפט של חדלות פירעון במסגרת סעיף 350 לחוק החברות לאפשר העברה של זכויות תביעה לנאמן יכולה להתבסס על שתי הנמקות חלופיות:

ראשית, ההגבלה שקבועה בסעיף 22 לפקודת הנזיקין עניינה המחאת זכות מכוח הסכם, ואילו בענייננו הקניית עילות התביעה לנאמן נעשתה מכוח אישור הסדר הנושים על ידי בית המשפט. במילים אחרות, כוחה הנורמטיבי של ההעברה במקרה זה נובע לא רק מהסכמת הנושים (שהיא תנאי הכרחי אך לא מספיק להעברה), אלא מהפעולה השיפוטית של אישור ההסדר על ידי בית משפט של חדלות פירעון (והשוו להעברת זכויות תביעה נזיקיות לחברות ביטוח, המוסדרת אומנם באופן חוזי בין המבוטח למבטח, אך יונקת את כוחה הנורמטיבי מהוראת המחוקק בסעיף 62 לחוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981). ודוק, נימוק זה אינו טכני גרידא. ביסודו עומדת התפיסה כי אישור בית המשפט מסיר את החשש ממיסחור תביעות נזיקיות הנוגד את תקנת הציבור, שכן חזקה על בית משפט של חדלות פירעון שלא יאשר את ההעברה אם הוא סבור שהיא נוגדת את האינטרס הציבורי.

שנית, ריכוז זכויות התביעה נגד נושאי המשרה ובעלי השליטה בידי הנאמן על הסדר הנושים, וזאת לטובת בעלי המניות והחברה, בחלוקה המוסכמת ביניהם, מביא[ן] לתוצאה רצויה, וככזה משקף מקרה בו יש אינטרס מספיק הדוחה את האיסור על ההמחאה (והשוו רע"א 2077/92 אדלטון נ' רייף, פ"ד מז(3) 507, 485 (1993); ברק, דיני נזיקין, בע' 668 המאזכרים את הגישה באנגליה לפיה האיסור אינו חל "כאשר לנמחה יש אינטרס רכושי או מסחרי במימושה של זכות התביעה לטובתו שלו, להבדיל מהמחאתה של זכות תביעה עירומה ונקייה (a bare cause of action)". למען שלמות התמונה אציין כי פרופ' ברק סבר בשעתו כי לא ניתן לייבא את חריגי הדין האנגלי לדין הישראלי לנוכח לשון פקודת הנזיקין, אולם הפסיקה נהגה אחרת, כפי שמלמד עניין פילוסוף). המחוקק הישראלי איפשר במפורש העברה או מימוש של זכויות התביעה הנזיקיות בגין "עוולה שגרמה נזק ממון" בידי נאמן בפשיטת רגל (ראו סעיף 21 לפקודת הנזיקין). המקרה בו עסקינן שונה, אולם נראה שאף הוא נופל למסגרת המצבים בהם הכרה ביכולת להעביר את עילת התביעה לנאמן נדרשת כדי לא לאפשר למעוול לצאת נשכר מחדלות הפירעון של הניזוק. ודוק, הנאמן אומנם הוסמך להגיש את התביעות שנוצרו לטובת בעלי המניות והחברה, אולם אין הוא הזכאי ליהנות מפירותיהן, אשר יתחלקו בין בעלי המניות והחברות לפי מפתח שנקבע בהסדר התביעות. לפיכך המנגנון שנוצר בענייננו אינו מנגנון המוכר את התביעות לצד שלישי, אלא מנגנון

המאפשר, מחד גיסא, מימוש התביעות לטובת הזכאים, ומאידך גיסא, יציאתה של החברה לדרך חדשה. ככזה זהו מנגנון ראוי, שתכליתו צריכה לדחות את ההגבלה שבסעיף 22 לפקודת הנזיקין.

המסקנה המתבקשת היא שלבית משפט של חדלות פירעון הייתה סמכות להורות על העברת זכויות תביעה לנאמן על הסדר הנושים... (שם, בפסקות 33-35).

הערה: באי כוח רואי החשבון ביקשו לאבחן את החלטתי בעניין פלד-גבעוני בשל כך שבאותו עניין דובר על המחאת זכויות תביעה של בעלי מניות שנכללה במסגרת הסדר הנושים, ולא בהמחאת זכויות התביעה של נושים חיצוניים של החברה, כמו בענייננו. ואולם, דומני כי הדברים שנאמרו על ידי בשעתו נכונים אף ביתר שאת ביחס לנושיה החיצוניים של החברה, שכן כפי שציינתי באותו עניין "תכליתו המרכזית של הסדר הנושים היא להגדיר את זכויותיהם של הנושים בתקופה הבתר-חודית" (שם, בפסקה 25).

13. ביחס להחלטתי באותו עניין הוגשה בקשת רשות ערעור לבית משפט זה, אשר עסקה, בין השאר, גם בסמכותו של הנאמן על הסדר הנושים להגיש את התביעה. בקשת רשות הערעור נדחתה על ידי השופטת (כתוארה אז) מרים נאור, אשר כלל לא נדרשה לשאלה המשפטית-העקרונית, אלא התמקדה בבחינת השאלה העובדתית-פרטנית, דהיינו האם הסדר הנושים באותו עניין ביקש להקנות את עילות התביעה לנאמן. משמצאה כי יש להשיב על כך בחיוב, דחתה השופטת נאור את הבקשה ואישרה את המשך ניהול התביעה (ראו: רע"א 410/11 סלאום פיתוח והשקעות בע"מ נ' רו"ח חן ברדיצ'ב, בתפקידו כנאמן על הסדר הנושים, פסקות 35-37 (3.10.2011)).

להשלמת התמונה, יצוין כי על פסק הדין שניתן בסוף ההליך בעניין פלד-גבעוני מיום 2.7.2017 הוגש ערעור לבית משפט זה, ואולם ערעור זה נדחה מבלי שבית המשפט מצא צורך להתייחס לשאלת המנגנון הפרוצדוראלי של המחאת הזכויות אשר באמצעותו הוגשה התביעה (ראו: ע"א 7657/17 רו"ח חן ברדיצ'ב בתפקידו כנאמן על הסדר הנושים של פויכטונגר תעשיות בע"מ נ' פויכטונגר (18.6.2020)).

14. הנה כי כן, ההתדיינות בעניין פלד-גבעוני, כמו גם החלטות דומות של בתי משפט מחוזיים אחרים, יצרו את הרושם כי השאלה בה עסקינן כבר הוכרעה הלכה למעשה (ראו, למשל: ת"א (כלכלית ת"א) 45609-07-11 הנאמן להסדר הנושים ובעלי המניות של אורליין ייזום והשקעות בע"מ נ' הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ, פסקות 33-38 (6.6.2014), השופטת רות רונן; פר"ק (מחוזי ת"א) 44348-04-16 אורבנקורפ אינק נ' כונס הנכסים

הרשמי, פסקות 5.1 ו-13.11 (26.9.2017), הנשיא איתן אורנשטיין; ת"א (כלכלית ת"א) 48631-06-17 אילן בן דב נ' סקיילקס קורפוריישן בע"מ, פסקה 51 (1.2.2018), סגן הנשיא, השופט חאלד כבוב (וראו גם רע"א 1660/18 ארנסט אנד יאנג ישראל בע"מ נ' סקיילקס קורפוריישן בע"מ (12.6.2018), במסגרתו נדחתה בקשת רשות ערעור שהוגשה על החלטה זו, מבלי שנידונה סוגיית המחאת הזכויות); פר"ק (מחוזי ת"א) 15930-09-19 עו"ד פלמר, בתפקידו כנאמן לביצוע הסדר הנושים של וונטייז פי אל סי (ח.ח.) נ' גבאי, פסקה 13-12 (22.9.2020), סגן הנשיא, השופט חגי ברנר. לגישה שונה, ראו: ת"א (כלכלית ת"א) 30851-01-16 חבס השקעות (1960) בע"מ נ' ברוך חבס ייזום (2005) בע"מ, פסקות 345-327 (30.7.2020), סגן הנשיא, השופט חאלד כבוב).

15. זאת ועוד, פסיקתו של בית משפט זה בעשור האחרון הוסיפה לכרסם ולהחליש את כוחה הנורמטיבי של הוראת סעיף 22 לפקודת הנזיקין, ונתנה משנה תוקף לעמדה לפיה אין בהוראה זו כדי לחסום את השימוש במנגנון המחאת זכויות, לרבות זכויות נזיקיות, כאשר הדבר תואם צרכים כלכליים לגיטימיים, ואינו מעורר את החששות בעטיים נוצר האיסור על המחאת זכויות בנזיקין.

16. כך, בע"א 5251/10 יעקב כספי בע"מ נ' Banco Bilbao Vizcaya Argentaria.S.A, (6.1.2013) (להלן: עניין כספי) הכיר בית משפט זה בהעברת זכויות תביעה מחברה אחת לאחרת מכוח מיזוג בין השתיים, והביע ספק בדבר קיומה של הצדקה לאסור על המחאת זכויות תביעה בנזיקין בהקשרים מסחריים. בהקשר זה, ציינה השופטת דפנה ברק-ארז באותו עניין את הדברים הבאים:

היחלשותן של חלק מן ההצדקות המסורתיות לאיסור על המחאת זכויות נזיקיות בולטת ביתר שאת ככל שמדובר בגופים מסחריים, ולא כל שכן בגופים מסחריים קשורים, הממחים ביניהם זכויות תביעה בשל צרכים פרוצדוראליים ושיקולי נוחות. הדברים נכונים שבעתיים כאשר תכליתה העסקית הכנה של ההמחאה נלמדת מתוך הקשר עסקי רחב יותר במסגרתו החברה הממחה מתמזגת לתוך החברה הנמחית. או-אז, קשה להלום – אף לפי הגישות המסורתיות של המשפט האנגלי – סלידה מן ההמחאה (בהנחה שהמיזוג עצמו אינו מעורר קושי) (שם, בפסקה 35 לחוות דעתה של השופטת ברק-ארז).

השופט (כתוארו אז) אליקים רובינשטיין הסכים עם גישה זו, והוסיף את הדברים

הנכוחים הבאים:

התוצאה שלפיה ינער מזיק – ומקל וחומר מזיק "מסחרי" – את חוצנו מתביעה בשל טענות של המחאת חיובים (ובודאי מיזוג), אינה יכולה להתקבל על הדעת. הגישה המרחיבה שאליה מכוונים דברי חברתי לעניין סעיף 22 מהוה איפוא פרשנות הדין ולא עקיפתו, ופרשנות זו ישרה היא ואינה מעקמת את הכתובים.

ואטעים: משמעות ההליכה בדרך המערערים היא שהמזיק יימצא כשהוא "צוחק כל הדרך", ואילו הניזוק ייצא וידו על ראשו, אם משום שחדל להתקיים כתאגיד או מסיבה אחרת של נבצרות. לכך לא ייקרא משפט צדק (שם, בפסקות א-ב לחוות דעתו של השופט רובינשטיין).

17. בהמשך לכך, הוכרה בפסיקתו של בית משפט זה האפשרות של מפרק חברה להמחות לאחר זכות תביעה נזיקית העומדת לחברה, וזאת כאשר מתקיימות נסיבות בהן הדבר נחוץ כדי לאפשר את מימושה של זכות זו. האפשרות הוכרה לראשונה, כעניין עיוני, בפסק דינו של השופט (כתוארו אז) אשר גרוניס בע"א 7602/09 בנק הפועלים בע"מ נ' CIBEL FINANCIERE S.A (10.2.2011) (להלן: עניין טיבל). השופט גרוניס דן בהכרתו של הדין האנגלי באפשרות של בעל תפקיד בהליכי חדלות פירעון להמחות לצד שלישי זכות תביעה המוקנית לחדל הפירעון (יחיד או חברה), והכיר באופן עקרוני בקיומה של אפשרות מעין זו גם בדין הישראלי (הגם שלא עמדה על הפרק באותו עניין) (שם, בפסקות 7-11, 16).

18. בפסק דינה של השופט ענת ברון בע"א 7102/12 JKV BETEILIGUNEGES GmbH נ' מונלייט אלחוט בע"מ (בפירוק) (11.9.2017) (שניתן בהסכמת המשנה לנשיאה (בדימ') סלים ג'ובראן והשופטת דפנה ברק-ארד) נידון מקרה בו נעשה שימוש באפשרות זו. השופטת ברון דנה בהרחבה באפשרות להמחות זכות תביעה של חברה בפירוק המוכרת במדינות שונות בעולם, ובתוך כך עמדה על הדברים הבאים:

הטעם להתרת המחאה כאמור הוא שישנם מצבים שבהם המפרק סבור שלחברה עומדת זכות תביעה, שמיצויה עשוי להעשיר את קופת הפירוק ולהועיל לנושים, אך המפרק אינו מוכן לנהל את ההליך, "מסיבות ראויות" כגון היעדר משאבים מספיקים בקופת הפירוק; ולעומת זאת "קיים גורם אחר שמוכן ליטול על עצמו את ניהול ההליך, תוך נשיאה בעלויות הכרוכות בכך" (עניין טיבל, בפסקה 7 [...]). גורם זה עשוי להיות למשל בעל מניות, דירקטור או מנהל חברה, כל שחקן ומערך התמריצים החל לגביו, ושיכול לדרבנו לרכוש את זכות התביעה.

[...]

האפשרות להמחות זכות תביעה של חברה בפירוק קיימת לא רק בדין האנגלי (האסמכתאות הושמטו) אלא גם במדינות נוספות של המשפט המקובל לרבות ארצות הברית [...]; קנדה [...]; אירלנד [...]; אוסטרליה [...]; וסינגפור [...] (האסמכתאות הושמטו).

הגישה המקובלת במדינות אלה היא שזכות תביעה של חברה בפירוק, ביחס לאירועים שהתרחשו קודם לפירוק, היא נכס שהמפרק רשאי לסחור בו, בהתקיים תנאים מסוימים. המבחן לבחינת הלגיטימיות של [ה]המחאה הוא אם יש לנמחה אינטרס מסחרי אמיתי (genuine commercial interest) בתביעה, שאז ייטו בתי המשפט לאשר את ההמחאה; ולעומת זאת ככל שמדובר בהתערבות פסולה בזכותו של אחר לגשת לערכאות, ייטו בתי המשפט לפסול את ההמחאה מכוח הכלל שלפיו לא ניתן לסחור בעילת תביעה כשהיא לעצמה (bare cause of action) – דהיינו בבעלות בזכות בשונה מפירותיה – ללא שלנמחה יש אינטרס עצמאי לגיטימי בקניית הזכות וניהול ההליך. ככלל, המגמה במדיניות המשפטית במדינות המשפט המקובל היא של הקלה בתנאים לאישור המחאות של זכויות תביעה, במובן זה שהפסיקה מורידה את הרף להוכחת אינטרס עצמאי לגיטימי של הנמחה בתביעה; וזאת לצד היחלשות הכלל בדבר האיסור על קניית דין בהקשרים שונים (יצוין כי הכלל, הקיים בדין האנגלי מאז ימי הביניים, לא נקלט מלכתחילה במשפט של רבות ממדינות ארצות הברית, (האסמכתאות הושמטו)). הבחינה נערכת בשים לב למכלול המאפיינים של העיסקה ולהגיון הכלכלי המנחה אותה, במטרה להגדיל את קופת הפירוק ולייעל את הליך הפירוק ובהתחשב במרחב שיקול הדעת של המפרק (שם, בפסקאות 30-31).

19. צעד נוסף בכיוון האמור פסע בית משפט זה בפסק דינו ברע"א 7542/20 רשות ניקוז ונחלים שרון נ' נייר חדרה בע"מ (4.4.2021) (שניתן על ידי השופט יצחק עמית, בהסכמת השופט דוד מינץ ובהסכמת) (להלן: עניין נייר חדרה). באותו מקרה דובר בהעברתן של זכויות תביעה נזיקיות במסגרת הסכם למכירת פעילותה של חברה בהליכי פירוק מרצון, וזאת הגם שלא ניתן אישור מפורש של בית משפט של חדלות פירעון להמחאת הזכויות. השופט עמית ציין באותו מקרה את הדברים הבאים:

...משפורה החברה בהליך של פירוק מרצון, המחאת זכות התביעה לא אושרה על ידי בית משפט של פירוק. ברגיל, אישור בית המשפט יכול להעצים את כוחה הנורמטיבי של ההעברה ולהסיר את החשש ממסחר בזכויות תביעה הנוגד את תקנת הציבור (לשיקול מעין זה במסגרת אישור המחאת זכות תביעה לנאמן במסגרת

הסכם נושים ראו ת"א 8746-10-09 הנזכר לעיל, בפסקאות 32-35 [עניין פלד-גבעוני – ע.ג.]. עם זאת, בית משפט קמא התחקה אחר נסיבות מכירת פעילות החברה במקרה דנן וקבע כי העברת הזכויות לא פגעה בזכויות צדדים שלישיים ולא הקנתה למשיבה זכויות טובות יותר מאלה שהיו בידי החברה. לשון אחר, בית המשפט לא מצא כי מתקיים חשש מסחר בתביעות, כמו גם חשש לניצול לרעה של ההליך המשפטי או של מצוקת הניזוק, או כל חשש אחר המצדיק ההסתייגות מהמחאת זכות התביעה במקרה דנן.

מהטעמים הנ"ל, איני מקבל גישה דווקנית מעין זו המוצגת על ידי המערערות, ומקובלת עליי מסקנתו של בית משפט קמא כי יש לראות את העברת זכות התביעה באמצעות הסכם רכישה אגב הליך של פירוק מרצון, כהעברת זכויות מ"כוח הדין" לעניין סעיף 22 לפקודת הנזיקין (שם, בפסקות 18-19).

20. הנה כי כן, על רקע ההלכה שהתפתחה בבתי המשפט המחוזיים, ובשים לב לפסיקת בית משפט זה ביחס לאפשרות ההמחאה של זכויות תביעה בנזיקין בהקשרים מסחריים בכלל, ובסביבת חדלות פירעון בפרט – אציע לחבריי כי נבהיר באופן חד וברור שמנגנון המחאת זכויות תביעה לנאמן תביעות הזוכה לאישור בית משפט של חדלות פירעון במסגרת הסדר נושים (סעיף 350 לחוק החברות), וכיום גם במסגרת תכנית לשיקום כלכלי (סעיפים 80-92 לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018 (להלן: חוק חדלות פירעון)) אינו עומד בסתירה לאיסור על המחאת זכויות בנזיקין, שעודו קבוע בסעיף 22 לפקודת הנזיקין. לפיכך, אין מניעה מבחינה משפטית-עקרונית כי בית משפט של חדלות פירעון יאשר הסדר נושים או תוכנית לשיקום כלכלי הכוללים מנגנון המחאת זכויות (ובכלל זה, גם המחאה של זכויות בנזיקין), כאשר השאלה האם ראוי לעשות כן במקרה הקונקרטי צריכה להיבחן על ידי בית המשפט של חדלות פירעון בהתאם לנסיבות העובדתיות-פרטניות של ההסדר המוצע.

21. כפי שעולה מן האמור לעיל, ההצדקה להכרה זו נעוצה בשני אדנים, האחד דוקטרינרי והשני מהותי:

(-) מן הבחינה הדוקטרינרית, כאשר המחאת הזכויות לנאמן התביעות נעשית במסגרת הסדר נושים או תכנית לשיקום כלכלי המקבלים את אישור בית המשפט של חדלות פירעון, הרי שאין היא המחאה מכוח הסכם גרידא, אלא המחאה שיש לראותה כנעשית מכוח הדין. ודוק – אישור מעין זה, הניתן מכוח הסמכות המוקנית לבית המשפט לפי סעיף 350 לחוק החברות או לפי סעיפים 86 או 87

לחוק חדלות פירעון, משכלל את המחאת הזכויות, ומקנה לה את המעמד הנדרש כדי לגבור על הוראת סעיף 22 לפקודת הנזיקין (אשר על פי לשונה קובעת כי אין המחאה בנזיקין "אלא מכוח הדין". ראו והשוו: עניין נייר חדרה, 17-19).

(-) מן הבחינה המהותית, הכרה במנגנון המחאת זכויות לנאמן תביעות במסגרת הליכי חדלות פירעון נדרשת על מנת לייעל את הליכי ההיפרעות במצבים אלה, לייתר את הצורך בניהול תביעות פרטניות או תביעות ייצוגיות, ולמנוע את המצב "שהמזיק יימצא כשהוא 'צוחק כל הדרך', ואילו הניזוק ייצא וידיו על ראשו" (כלשונו של השופט רובינשטיין בעניין כספי). ודוק, ככלל, עילות התביעה העומדות לנושים במסגרת הליכים מעין אלו הן מהסוג שראוי לרכזן בידי גורם אחד, שהרי הן משותפות לכלל הנושים, ולמצער לקבוצה גדולה שלהם, וממילא אין הצדקה, ולעיתים גם אין אפשרות מעשית, לניהולן בהליכים פרטניים (ראו והשוו: עניין סייבל, פסקה 9). חרף זאת, כאשר מדובר בעילות תביעה השייכות לנושים (להבדיל מעילות תביעה השייכות לחברה) אין בעל התפקיד רשאי לנהלן מכוח הסמכויות הנתונות לו ביחס לנכסי החברה (ובכלל זה עילות התביעה העומדות לרשותה). מנגנון המחאת הזכויות דרוש איפוא על מנת לאפשר ניהול משותף של תביעות הנושים, וזאת במיוחד כשקיימת קרבה בין תביעות אלה לתביעות החברה, ולו מהבחינה שבירורן מצריך היזקקות לאותה מסגרת עובדתית וראייתית (והשוו להצדקות להכרה במנגנון של תובענה ייצוגית: ע"א 8430/99 אנליסט אי.אמ.אס. ניהול קרנות בנאמנות (1986) בע"מ נ' ערד השקעות ופתוח תעשייה בע"מ, פ"ד נו(2) 247, 256-257 (2001); סטיבן גולדשטיין וטליה פישר "יחסי הגומלין בין תביעות המוניות לתובענות ייצוגיות: היבטים בסדרי דין" משפטים לד(1) 23-26 (התשס"ד); סיני דויטש "עשור לתובענה הייצוגית הצרכנית - סיכום בניים ומבט לעתיד" שערי משפט ד(1) 21 (התשס"ה); אביאל פלינט וחגי ויניצקי תובענות ייצוגיות 80 (2017)).

התייחסות לטענות רואי החשבון

22. באי כוח רואי החשבון הצביעו על מספר שיקולים, המצדיקים לשיטתם את מסקנת בית המשפט קמא לפיה אין לתת תוקף למנגנון המחאת הזכויות. מהטעמים שיפורטו להלן, לא ראיתי כי יש בשיקולים אלו כדי לשנות מן התוצאה אליה הגעתי.

23. ראשית, נטען כי למנגנון המחאת הזכויות אין עיגון בהסדר חוק מפורש, לא בחוק החברות ואף לא בחוק חדלות פירעון, אשר נחקק אך לאחרונה. אכן, צודקים רואי

החשבון בטענתם כי אין עיגון מפורש בחוק לכך שהסדר נושים או תוכנית לשיקום כלכלי יכולים לכלול גם מנגנון המחאת זכויות. ואולם, נוסחם של ההסדרים החלים ביחס לגיבושם ואישורם של הסדרים אלה במסגרת הליכי חדלות פירעון (סעיף 350 לחוק החברות וסעיפים 80-92 לחוק חדלות פירעון) הוא רחב, ואינו כולל הגבלות על סמכותו של בית המשפט לאשר הסדר הכולל בתוכו גם הוראה הממחה את זכויות התביעה של הנושים לנאמן תביעות. לפיכך, בהינתן הפרקטיקה השיפוטית שנוצרה, ויתרונות היעילות שבצידה, קשה לראות מה הצדקה יש לקרוא על דרך הפרשנות מגבלה שכזו ביחס לסמכות בית המשפט של חדלות פירעון (וראו בהקשר זה את דבריי בעניין פלד-גבעוני, בפסקה 25).

24. שנית, רואי החשבון עמדו על הקשיים שעלולים להיווצר מבחינת הנתבעים, כתוצאה מכפל הכובעים אותם עשוי בעל התפקיד לחבוש אם יומחו לו זכויות התביעה של הנושים. כך, למשל, הביעו רואי החשבון חשש מפני האפשרות שנאמן בהליכי חדלות פירעון יעשה שימוש בסמכויות החקירה העומדות לרשותו לפי חוק כדי לאסוף מידע שימש אותו בבוא העת להגשת תביעה בשם הנושים (ככל שכאמור יומחו לו זכויות התביעה העומדות להם). ספק בעיני אם מדובר בחשש ממשי. סמכויות החקירה מוקנות לנאמן בהליכי חדלות פירעון במטרה להעמיד לרשותו כלים באמצעותם יוכל לברר מהן הנסיבות שהביאו את החברה על עֲבָרֵי פִּי פֶּתַח. פשיטא, כי באפשרותו להשתמש בסמכות זו כדי לאסוף מידע שיאפשר לו להגיש תביעה בשם החברה – תביעה המשמשת הלכה למעשה להעשרת קופת הנושים (ראו: ע"א 7876/17 הכונסת הרשמית נ' עו"ד קוטלר, נאמן לנכסי החייב, פסקה 10 (18.2.2018)), ואין זה ברור מה הצדקה יש למנוע ממנו לעשות שימוש באותו מידע עצמו לטובת ניהול תביעה כנאמן תביעות הנושים. זאת ועוד, אף אם תאמר כי המחוקק לא ביקש להקנות לבעל התפקיד את סמכויות החקירה למטרה זו, הרי שמשמעות הדברים היא שיש להתחשב בשיקול זה בעת קביעת זהותו של נאמן התביעות מזה, והסדרת זהות הגורמים הרשאים ליטול חלק בהליך החקירה מזה (והשוו: חדל"ת 69238-06-20 רזניק פז נבו נאמנויות בע"מ נ' ממונה על חדלות פירעון – מחוז תל אביב (18.1.2021), סגן הנשיא, השופט חגי ברנר). מכל מקום, אינני רואה הצדקה לשלילה גורפת של האפשרות לקבוע מנגנון המחאת זכויות בשל החשש האמור.

25. שלישית, נטען כי קיימים מנגנונים אחרים באמצעותם ניתן לרכז את תביעות הנושים, כגון הגשת תביעה ייצוגית בשם קבוצת הנושים. ייתכן שכך במקרים רבים, ואולם ניתן להעלות על הדעת מצבים בהם תביעות הנושים אינן נופלות לגדר אחד הפריטים הקבועים בתוספת השנייה לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: חוק תובענות ייצוגיות). במקרים אלו, לא ניתן יהיה לעשות שימוש במנגנון התובענה

הייצוגית לצורך הגשת תביעה בשם הנושים (ראו סעיף 3 לחוק תובענות ייצוגיות). מכל מקום, ספק אם מנגנון התובענה הייצוגית הוא יעיל ואפקטיבי יותר ממנגנון המחאת הזכויות בהקשר בו עסקינן, וזאת במיוחד בשים לב לכך שמדובר במנגנון המופעל בפיקוחו של בית המשפט של חדלות פירעון.

הערה: ביחס לפרשיה בה עסקינן הוגשה גם בקשה לאישור תובענה ייצוגית המבקשת לייצג את עניינם של חלק מהנושים נגד חלק מהמשיבים (ת"צ 55926-01-19). בתגובתם, ביקשו נושאי המשרה כי ככל שיאושר מנגנון המחאת הזכויות, יובהר כי אין מקום לניהול במקביל של התובענה הייצוגית האמורה. ואולם, בעניין זה אין מנוס מהגשת בקשה נפרדת, בהליך המתאים, שכן לא ניתן להכריע במסגרת הערעור שלפנינו בבקשה בה לא דן בית המשפט קמא, לא כל שכן כאשר היא נוגעת לזכויות גורמים שאינם נוטלים כלל חלק בדיון בערעור.

טוף דבר

26. העולה מן המקובץ הוא שאם תשמע דעתי, נקבל את הערעור ונורה על דחיית הבקשה לסילוק על הסף שהגישו רואי החשבון, ועל המשך ניהול התובענה שהגישו נגדם המערערים מכוח מנגנון המחאת זכויות הנושים. אגב כך, נבהיר כי לבית משפט של חדלות פירעון עומדת הסמכות לאשר במסגרת הסדר נושים (וכן במסגרת תכנית לשיקום כלכלי) מנגנון של המחאת זכויות תביעה, ובכלל זה זכויות תביעה בנזיקין, לידי של נאמן תביעות. השימוש בסמכות זו במקרה נתון צריך שיעשה בשים לב למכלול נסיבות העניין, ובהתאם לשיקול דעת בית המשפט של חדלות פירעון.

ש ו פ ט

המשנה לנשיאה נ' הנדל:

אני מסכים.

המשנה לנשיאה

השופט ג' קרא:

אני מסכים.

ש ו פ ט

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט ע' גרוסקופף.

ניתנה היום, כ"ה בניסן התשפ"ב (26.4.2022).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

המשנה לנשיאה

מרכז מידע, טל' 077-2703333 *3852 ; אתר אינטרנט, <https://supreme.court.gov.il> שר 21028400_Y07.docx